

PAPER DETAILS

TITLE: Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Oyun Severlik Eğilimleri ile Mesleki Öz Yeterlik Algıları
Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

AUTHORS: Fulya ÖZDEMİR,Cevat EKER

PAGES: 1-20

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1623854>

International Refereed Journal / Uluslararası Hakemli Dergi

Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi Karaelmas Journal of Educational Sciences

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kebd>

Investigation of the Relationship Between Playfulness Tendencies of Pre-School Teacher Candidates and Their Professional Self-Efficacy Perceptions

Fulya ÖZDEMİR¹, Cevat EKER²

Received: 08 March 2021, Accepted: 20 March 2021

ABSTRACT

In this study, the relationship between pre-school teacher candidates' playfulness tendencies and their professional self-efficacy perceptions was examined. Along with this general purpose, pre-school teacher candidates' play tendencies and their professional self-efficacy perceptions were compared in terms of variables such as gender, grade level, mother's education level and father's education level. In this regard, this research is a descriptive research designed as a relational survey method. The research was carried out with 188 pre-school teacher candidates studying pre-school teaching at a university in the Western Black Sea Section. Frequency, percentage, mean, standard deviation, Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis tests were used to analyze the data. Moreover, Spearman Rank correlation coefficient was examined in order to determine the relationship between pre-school teacher candidates' playfulness tendencies and their professional self-efficacy perceptions. The findings indicated that pre-school teacher candidates have a high level of playfulness, there is a significant difference according to the gender variable, but there is no significant difference according to grade level, mother's education level and father's education level. It was also concluded that pre-school teacher candidates' perceptions of professional self-efficacy were quite high, there was a significant difference according to the grade level variable, but there was no significant difference according to the gender variable. In addition, the results confirmed that there is a positive relationship between pre-school teacher candidates' affectionate tendencies and professional self-efficacy.

Keywords: Playfulness, Professional Self-Efficacy, Preschool Teaching

Ethical Committee Date / Number : Zonguldak Bülent Ecevit University Ethical Committee, 07 November 2019, No: 648

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Children learn more easily through play in the preschool period, which has a special importance since the majority of mind, body, language and social skills develop in the 0-6 age period (MEB, 2013: 15). It is thought that the people who will ensure the positive development of these developmental areas will be preschool teachers who graduated from the education faculty. In order to improve their game skills, pre-school teacher candidates are expected to adopt the idea of play and internalize the concept of play. The more the pre-school teacher candidate has a joy of play, the higher his/her ability as a teacher to ensure the learning of in his classroom through play. Teachers' professional self-efficacy is also expected to be high in order to perform these behaviors. It is known that teachers with a high level of professional self-efficacy perceptions follow a supportive way for the development of children during educational process and prepare them for real life rather than providing information. For this reason, it is considered that

¹ Graduate Student, Zonguldak Bülent Ecevit University, fulyaozturk957@gmail.com 0000-0002-9641-8772

² Assoc. Prof. Dr., Zonguldak Bülent Ecevit University, Ereğli Faculty of Education, cevateker@gmail.com 0000-0003-4215-1854

determining the relationship between pre-school teacher candidates' playfulness characteristics and their professional self-efficacy perceptions will be a guide for preschool teachers' education.

Purpose and Sub-Problems

The aim of this study is to determine the relationship between pre-school teacher candidates' playfulness tendencies and their professional self-efficacy perceptions. Within this purpose, answers were sought to the following sub-problems.

- What are the pre-school teacher candidates' playfulness tendencies?
- Do the scores of pre-school teacher candidates' playfulness tendencies differ significantly in terms of gender, grade, mother's education level, father's education level?
- What are the professional self-efficacy perceptions of pre-school teacher candidates?
- Do the scores of pre-school teacher candidates' professional self-efficacy perceptions differ significantly in terms of gender, grade, mother's education level, father's education level?
- Is there a significant relationship between pre-school teacher candidates' playfulness tendencies and their professional self-efficacy perceptions?

Methods

The research is a correlational survey research. Correlational studies examine the relationship between two or more variables. In addition, the differentiation status of the teacher candidates in the relevant variables (gender, grade, mother's education and father's education) was examined according to the demographic characteristics determined.

Results and Recommendations

The results obtained from the research are as follows; Preschool teacher candidates' fun seeking which is a sub-dimension of playfulness tendencies, and playfulness tendencies, were at high levels, but levels of uninhibitedness and spontaneity were at a moderate level; when compared by gender, there was a statistically significant difference between female and male preschool teacher candidates in the fun seeking sub-dimension, and there was no significant difference in the sub-dimensions of uninhibitedness and spontaneity; when compared by grade, there was no significant difference in all sub-dimensions (fun seeking, uninhibitedness and spontaneity); there was no significant difference in all sub-dimensions (fun seeking, uninhibitedness and spontaneity) when compared in terms of mother's education levels; and there was no significant difference in all sub-dimensions (fun seeking, uninhibitedness and spontaneity) when compared by the father's educational levels.

The results revealed that all sub-dimensions of pre-school teacher candidates' professional self-efficacy perceptions (student engagement, instructional strategies and classroom management) and their perceptions of professional self-efficacy were quite sufficient, when compared by gender, there was no significant difference in perceptions of professional self-efficacy in all sub-dimensions of professional self-efficacy (student engagement, classroom management and teaching strategies), when compared by grade level, perceptions of professional self-efficacy differed significantly in all sub-dimensions of professional self-efficacy (student engagement, classroom management and teaching strategies), There was a significant difference in teaching strategies sub-dimension of professional self-efficacy compared to mother's education level, there was no significant difference in perceptions of professional self-efficacy and professional self-efficacy, there was a significant difference in classroom management and teaching strategies sub-dimension when compared with the educational level of the father, and there was no significant difference in perceptions of professional self-efficacy with the student engagement sub-dimension.

It was concluded that the relationship between fun seeking, which is the sub-dimension of pre-school teacher candidates' playfulness tendencies, and student engagement, classroom management and instructional strategies, which are the sub-dimensions of professional self-efficacy, and was positive, and there was a significant relationship between them.

Based on the research findings, the following suggestions can be made;

- The reasons that cause the differences in tendencies of playfulness in terms of gender can be investigated and precautions to develop them can be taken.
- Optional courses and subjects that improve the skills of "Student Engagement", "Classroom Management" and "Instructional Strategies" can be added to the undergraduate education program aimed at improving professional self-efficacy.
- Necessary precautions can be taken by investigating the reasons why "Fun Seeking", "Student Engagement" and "Classroom Management" skills affect each other positively.
- Optional courses can be added to the undergraduate education program by investigating the reasons for the difference between playfulness tendencies and professional self-efficacy levels; workshops, social activities can be organized.

- By expanding the sample of this research, a research can be conducted with preschool teachers working in different regions.
- In addition to the use of quantitative data, by using qualitative data, pre-service teachers' playfulness tendencies and their perceptions of professional self-efficacy can be examined.

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Oyun Severlik Eğilimleri ile Mesleki Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Fulya ÖZDEMİR¹, Cevat EKER²

Başvuru Tarihi: 08 Mart 2021, **Kabul Tarihi:** 20 Mart 2021

ÖZET

Bu çalışmada okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu genel amaç ile birlikte, okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları cinsiyet, sınıf düzeyi, anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi gibi değişkenler açısından karşılaştırılmıştır. Bu bakımdan bu araştırma betimsel nitelikli ilişkisel tarama çalışmasıdır. Araştırma Batı Karadeniz Bölümünde yer alan bir üniversitede okul öncesi öğretmenliği okuyan 188 okul öncesi öğretmen adayıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada verilerin analizi için frekans, yüzde, ortalama, standart sapma, Kolmogorow-Smirnov testi, Mann-Whitney U testi, Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Araştırmada okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma olduğu ancak sınıf düzeyi, anne ve baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının oldukça yüksek düzeyde olduğu, sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma olduğu ancak cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları pozitif yönde olup anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Oyun Severlik, Mesleki Öz Yeterlik, Okul Öncesi Öğretmenliği

Etik Kurul İzni Tarih / Sayı : Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Etik Komisyonu, 07 Kasım 2019, No: 648

1. Giriş

Yaşadığı topluma uyum sağlayabilecek bireyler yetiştirmek için eğitimin bireylere küçük yaşlardan itibaren verilmesi önemlidir. Bu eğitimi sağlayacak önemli eğitim kademelerinden biri okul öncesi eğitimi olduğu söylenebilir. 3-6 yaş grubuna hitap eden okul öncesi eğitimi çocukları ilköğretime hazırlamayı, şartları elverişsiz yerlerden gelen çocuklar için ortak bir alan oluşturmayı, Türkçeyi doğru kullanmayı ve sosyal, bilişsel, fiziksel ve dil gelişimini desteklemeyi amaç edinmiştir (MEB, 2013:10). Bu amaçları kazandırmada okul öncesi öğretmenlerine önemli görevler düşmektedir. MEB (2013:10)'e göre bu görevler:

- Her çocuğun farklı bir birey olduğunu ve gelişimlerinde bireysel farklılıklarının olabileceğini göz önünde bulundurabilmeli,
- Çocuklara güvenli bir ortam hazırlayabilmeli, çocuklarda bulunan yeteneklerini geliştirip sonuçtan çok sürece önem vermeli,
- Yeni öğrenme fırsatları sağlamalı ve en önemlisi çocuklara iyi model olabilmelidir.

Bu görevleri yerine getirmeye ek olarak öğretmenlerin, okul öncesi dönem çocuklarına kazandırması gereken birtakım beceriler vardır (MEB, 2015:112-117). Bunlar, çocukların kendilerini ifade etme becerisi, başkalarıyla ilişkilerini kontrol edebilme becerisi, problem çözme becerisi, eleştirel düşünme ve neden-sonuç ilişkisi kurabilme becerisi, etkin dinleme becerisi, empati kurabilme becerisi, yaratıcı düşünme becerisi, bulunduğu çevreye ve kültüre saygı duyabilme becerisidir. Bu becerileri kazandırmada MEB (2013:15) en etkili yolun oyun olduğunu belirtmektedir. Bu bilgi ve beceriyi kazandırmada okul öncesi öğretmenliği lisans programında “Erken Çocuklukta Oyun Gelişimi ve Eğitimi” dersi kapsamında oyunun tanımı, önemi, etkili bir yöntem olarak kullanılması, oyunu desteklemesi gibi amaçlara yer verilmiştir (Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK], 2018:8). Okul öncesi öğretmenlerinin çocuklara kazandıracığı bu becerileri oyun yoluyla kazandırabilmesi için oyunu sevmesi, oyun ile ilgili gerekli bilgi ve beceriye sahip olması beklenmektedir.

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, fulyaozturk957@gmail.com 0000-0002-9641-8772

² Doç. Dr., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, cevateker@gmail.com 0000-0003-4215-1854

İçsel olarak motive edici ve eğlenceli bir kişilik özelliği olan oyun severlik eğilimi, öğretmenlere pozitif bir ruh hali kazandırır ve bu özellik okul öncesi öğretmenleri için önemli bir özelliktir. Okul öncesi öğretmenlerinin oyun severlik eğilimi, okul öncesi dönem çocuklarının motivasyonunu artırmasını, hayal kırıklığı ve pes etme davranışı yerine devam etme ve mücadele etme davranışını olumlu yönde etkilemektedir. (Bateson ve Martin, 2013:102-103). Öğretmenlerin oyunu sevmesi ise içsel bir durum olduğundan oyun severlik eğilimleri yüksek oldukça çocuklardaki öğrenme isteğini ve yaratıcılıklarını harekete geçirerek onların daha aktif ve çevreleriyle uyumlu olmalarını sağlamaktadır (Zembat ve Yılmaz, 2020:441). Okul öncesi öğretmenlerinin belirtilen özelliklere sahip olması halinde eğitim-öğretim sürecinin etkili bir biçimde yürütüleceği düşünülebilir.

Okul öncesi öğretmenlerinin oyun severlik eğilimlerinin önemli olduğu kadar bu beceriyi yansıtmayı sağlayacak inançlarının olması da önem arz etmektedir. Literatürde bu inanç, öz yeterlik inancı olarak tanımlanmaktadır. Öz yeterlik, kişinin olası durumları yönetebilmek için gereken planlamayı yapabilmeye, yönetebilmeye ve uygulayabilmeye yönelik inanç olarak ifade edilmiştir (Bandura, 1986:2). Ajzen (2002:676) öz yeterliği bir davranışı gerçekleştirmenin kolaylığı veya zorluğunun insanın gerçekleştirmek için kendine olan güvenine bağlı olması şeklinde açıklamıştır. Bu sayede bir davranıştaki zorluk veya kolaylık, insanların performansını azaltır veya artırır. Kaçar (2016:4) ise öz yeterliği kişinin sahip olduğu becerileri uygularken başarılı olmaya yönelik gösterdiği inanç şeklinde açıklamıştır. Öz yeterlik inancı ise bireylerin gösterdiği performansı başarılı veya başarısız bulmasına dair inanç olarak tanımlanmaktadır (Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy, 2007:945). Öz yeterlik inancı, bireyin motivasyonu, başarısı ve refahı için en temel yapıdır ve bu yapı bireylerin üretken olmalarından kötümser yaklaşımlarına kadar tüm motivasyon şeklini etkilemektedir (Pajares, Johnson ve Usher, 2007:105).

Eğitim-öğretim sürecinin nitelikli olmasında önemli görülen öğretmenlerin öz yeterlik düzeyleri, literatürde mesleki öz yeterlik olarak karşımıza çıkmaktadır. Mesleki öz yeterlik kavramı ise Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy (1998:223) tarafından, belirli bir öğretme işini başarabilmek amacıyla gerekli olan eylemleri organize etme ve uygulama becerisine olan inanç şeklinde tanımlanmaktadır. Guskey ve Passaro (1994:628) öğretmen öz yeterliğini, tüm öğrencileri öğrenme konusunda etkileyebilmeye dair inanç olarak tanımlarken, Demirtaş, Cömert ve Öner (2011:99) ise öğretmen öz yeterliğini, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği sorumlulukları uygulayabilmek için öğretmenlerde bulunması gereken bilgi, beceri ve tutumlar olarak tanımlamaktadır. Kaçar (2016:27) ise öğretmen öz yeterlik inancını, öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde karşılaştıkları problemlere çözüm yolları bulabilmeye ve yapabildiğinin en iyisini yapmaya karşı olan inanç olarak tanımlamaktadır. Bu tanımlardan yola çıkarak öğretmen öz yeterliğinin, öğretmenlerin ortaya koyacağı eğitim öğretim sürecinin niteliğini etkileyeceği düşünülmektedir.

Öğretmenlerin öz-yeterlilik inançları, öğrencilerin güdülenmesini etkilediğinden öğrencinin tutularının olumlu olmasını ve akademik başarısının da önemli derecede artmasına neden olmaktadır (Eker, 2014: 164). Mesleki öz yeterliği yüksek olan öğretmenler, akademik faaliyetlere daha çok vakit ayırır, öğrencilerinin aktif katılımlarını desteklemekle birlikte geri bildirimde bulunmaya gayret eder, öğrencilerin başarılarını takdir edip başarısızlıklarında daha az eleştiride bulunurlar (Gibson ve Dembo, 1984:570). Ateş (2016:9)'e göre mesleki öz yeterliği yüksek olan öğretmenler öğretme gücüne inanır, öğrencilerinin başarılı olacağına dair kendine inanır ve motivasyonu ile kendine güveni yüksek olur. Mesleki öz yeterliği yüksek olan öğretmenler yeniliklere açıktır, kendini tanır, bir işte başarılı olabilmek için emek ve vakit ayırır ve her zaman kendini geliştirmeye odaklanır. Böylelikle öz yeterliği yüksek öğretmenler, öğrencilerin de öz yeterliğinin yüksek olmasını sağlar ve onların meslek hayatında başarılı bireyler olmasına zemin hazırlar (Kaçar, 2016:8). Bu bilgiler ışığında mesleki öz yeterlik yüksek oldukça öğretmenlerin bir işi başarıma duygusunun da o kadar yüksek olacağını söylemek mümkündür.

1.1. Araştırmanın Önemi

Zihin, beden, dil ve sosyal becerilerinin büyük bir çoğunluğunun 0-6 yaş döneminde geliştiği için ayrı bir öneme sahip olan okul öncesi dönemde çocuklar, oyun yoluyla daha kolay öğrenir (MEB, 2013:15). Bu gelişim alanlarının olumlu yönde gelişmesini sağlayacak kişilerin de eğitim fakültesinden mezun olan okul öncesi öğretmenleri olacağı düşünülmektedir. Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun konusundaki becerilerinin gelişmesi için oyun fikrini benimsemiş olmaları ve oyun kavramını içselleştirmiş olmaları beklenmektedir. Okul öncesi öğretmen adayının oyun sevgisi ne kadar çok olursa, bir öğretmen olarak kendi sınıfındaki çocuklarının öğrenmelerini oyun yoluyla sağlama becerisi o kadar yüksek olması gerekir. Bu davranışları gerçekleştirmek için öğretmenlerin mesleki öz yeterliklerinin de yüksek olması

beklenmektedir. Mesleki öz yeterlik düzeyi yüksek olan öğretmenler, eğitim- öğretim sürecinde çocukların gelişimini destekleyici bir yol izledikleri, çocuklara bilgi vermekten çok hayata hazırladıkları bilinmektedir. Bu nedenden dolayı okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik özellikleri ile mesleki öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi okul öncesi öğretmenlerin eğitiminde rehber olacağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Alt Problemler

Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

- Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ne düzeydedir?
- Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri; cinsiyete, sınıf düzeyine, anne eğitim düzeyine ve baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algıları ne düzeydedir?
- Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algıları; cinsiyete, sınıf düzeyine, anne eğitim düzeyine ve baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

2. Yöntem

2.1. Etik Kurul İzni

Çalışmanın etik olarak uygun olduğu Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Etik Komisyonunun 07 Kasım 2019 tarihli ve 648 numaralı kararıyla onaylanmıştır.

2.2. Araştırma Modeli

Okulöncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelendiği araştırma bir ilişki (korelasyonel) tarama araştırmasıdır. Korelasyonel araştırmalar iki veya daha fazla değişkenin birbiriyle olan ilişkisini inceler. Ayrıca öğretmen adaylarının ilgili değişkenlerin (cinsiyet, sınıf düzeyi, anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi) belirlenen demografik özelliklere göre farklılaşma durumu incelenmiştir. Bu yönüyle nedensel karşılaştırma araştırmasıdır (Balcı, 2010:255; Can, 2016:15).

2.3. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Eğitim Fakültesindeki Okul öncesi öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 188 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın katılımcılarına ilişkin sosyo-demografik özellikler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde, katılımcılarının % 77.7'si kadın, % 22.3'ü erkek katılımcılardan oluştuğu görülmektedir. Ayrıca katılımcıları % 29.3'ü 1. Sınıf, % 29.8' 2. Sınıf, % 20.7'si 3. Sınıf, % 20.2' sinin 4. Sınıfta öğrenim gördüğü, anne eğitim düzeyi ise, % 66.0'ı ilköğretim, %17.0'ı ortaokul, % 12.2'si lise, % 4.8'i üniversite mezunu olduğu, baba eğitim düzeyi, % 38.8'i ilköğretim, % 20.2'si ortaokul, % 23.9'u lise, % 17.1'i üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 1

Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre Dağılım

	Gruplar	(f)	(%)
Cinsiyet	Kadın	146	77,7
	Erkek	42	22,3
Sınıf Düzeyi	1. sınıf	55	29,3
	2. sınıf	56	29,8
	3. Sınıf	39	20,7
	4. Sınıf	38	20,2
Anne Eğitim Düzeyi	İlkokul	124	66,0
	Ortaokul	32	17,0
	Lise	23	12,2
	Üniversite	9	4,8
Baba Eğitim Düzeyi	İlkokul	73	38,8
	Ortaokul	38	20,2
	Lise	45	23,9
	Üniversite	32	17,1

2.4. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın verileri “Yetişkin Eğlence Eğilimi Ölçeği” ve “Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği” ile toplanmıştır. Aşağıda bu ölçeklere ait bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca okul öncesi öğretmen adaylarının demografik özelliklerini belirlemek için kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

2.4.1. Yetişkin Eğlence Eğilimi Ölçeği

Yetişkin Eğlence Eğilimi Özelliği Ölçeği (YEEÖÖ) Shen, Chick ve Zinn (2014) tarafından geliştirilmiş ve Yurt, Keleş ve Koğar (2016) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. “Playfulness” olarak yabancı kaynaklarda yer alan oyun severlik, Türkçeye “Eğlence Eğilimi, Oynama Eğilimi, Oyunsallık, Oyun Severlik” olarak çevrilmiştir. Keleş, Yurt ve Koğar (2016)2ın Türkçeye uyarladığı ölçekte “Yetişkin Eğlence Eğilimi” şeklinde çevirisi yapılmış, yapılan çalışmada “Oyun Severlik” kavramı kullanılmıştır. Yetişkin Eğlence Eğilimi Özelliği Ölçeği, bir bireyin eğlence arayışı, girişkenlik, tepkisellik, baskılanmamışlık ve kendiliğindenlik düzeylerinin ne düzeyde olduğunu belirlemek için geliştirilmiştir. YEEÖÖ 19 maddeden ve eğlence arayışı, baskılanmamışlık ve kendiliğindenlik olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bu maddeler “Eğlence Arayışı (bu alt boyut Eğlence İnancı:10. ve 17. madde Girişkenlik:4., 6., 13., 19. madde ve Tepkisellik:2., 7. Ve 14. madde olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır)”, “Baskılanmamışlık(1., 3., 9., 12. ve 18. madde)” ve “Kendiliğindenlik(5., 8., 11., 15.ve 16. madde)” şeklindedir. Ölçeğin 4 maddesi (1., 9., 12. ve 18.) olumsuz yapıda, diğer 15 maddesi olumlu yapıdadır.

Yurt, Keleş ve Koğar (2016:653)’ın Türkçeye uyarladığı ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı değerleri eğlence arayışı alt boyutu için .84, baskılanmamışlık alt boyutu için .58 ve kendiliğindenlik alt boyutu için .73’tür. Ölçeğin tamamına ait Cronbach Alpha değeri, .85’tir. Ölçek beşli likert tipindedir. Ölçekten alınabilecek toplam puan, 19-95 aralığındadır. Yetişkin eğlence eğilimi puan ortalamaları yorumlanırken; 1.00 – 1.80 arası çok düşük, 1.81 – 2.60 arası düşük, 2.61 – 3.40 arası orta, 3.41 – 4.20 arası yüksek, 4.21 – 5.00 arası çok yüksek aralıklarında yer alan puan aralıkları kullanılmıştır.

2.4.2. Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği:

Ölçek, Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy tarafından 2001 yılında geliştirilmiştir. Ölçek Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçe’ye uyarlanmıştır. Ölçek Tschannen-Moran ve Hoy (2001) tarafından, öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarını ortaya çıkarmak amacıyla 399 öğretmen adayı ve 225 öğretmen üzerinde yapılan uygulamadan elde edilen bulgular sonucunda geliştirilmiştir. Ölçek üç boyuttan (Öğrenci katılımı, öğretim stratejileri ve sınıf yönetimi) oluşmaktadır. Ölçeğin her boyutunda sekiz madde toplamda 24 madde yer almaktadır. Ölçekte yer alan maddelerin tümü olumlu yapıda oluşturulmuştur. Ölçeğin özgün formunun açıklanan toplam varyansı % 54’tür. Faktörlere ait yük değerleri ise, .60 ile.85 arasında değişmektedir. Bu araştırma örneklemini üzerinde yapılan güvenilirlik analizinde ise alfa iç tutarlık katsayısı 0.94 olarak hesaplanmıştır.

Ölçekte bulunan maddeler dokuzlu derecelendirmeye geliştirilmiştir. Ölçeğin toplam puanının ve alt boyutlara ait puanların güvenilirlik katsayıları, toplam puan için 0,94; Öğrenci Katılımı (ÖK) için 0,87, Öğretim Stratejileri (ÖS) için 0,91 ve Sınıf Yönetimi (SY) için 0,90'dır (Tschannen Moran ve Woolfolk-Hoy, 2001:790). Ölçeğin orijinal yapısı ve Türkçeye uyarlanan hali aynı boyutlardan oluşmaktadır. Türkçeye uyarlama çalışmasının sonucunda ise Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı; toplam özyeterlik puanı için 0,93; Öğrenci Katılımı için 0,82, Öğretim Stratejilerinde 0,86, Sınıf Yönetimi için 0,84 bulunmuştur (Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya, 2005:77). Ölçekten, alınabilecek en düşük puan 24, en yüksek puan 216'dır. Öğretmenlik mesleği öz yeterlik inancı puan ortalamaları yorumlanırken; 1.00– 2.60 arası yetersiz, 2.61 – 4.20 arası çok az yeterli, 4.21 – 5.80 arası biraz yeterli, 5.81 – 7.40 arası oldukça yeterli, 7.41 – 9.00 çok yeterli aralıklarında yer alan puan aralıkları kullanılmıştır.

2.5. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verileri Kasım 2019'da toplanmıştır. Araştırmacı tarafından, öğretmen adaylarına araştırmanın amacına yönelik gerekli bilgilendirme yapılarak ölçekler öğrencilere dağıtılmış ve cevaplandırmaları istenmiştir. Ölçekler belirtilen süre sonunda elden toplanmıştır. Araştırmada verilerin betimlenmesi için frekans (f), yüzde (%), ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (SS) kullanılmıştır. Puanların normal dağılım durumlarının incelenmesi için çarpıklık ve basıklık katsayıları ve Kolmogorow-Smirnov testi incelenmiştir. Tablo 2'de puanların normalliğine ilişkin istatistikler verilmiştir.

Tablo 2.

Puan Dağılımlarına İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Değişkenler	$\bar{X}$	SS	Basıklık		Çarpıklık		K-S Testi
			Katsayı	Standart H.	Katsayı	Standart H.	
Oyun severlik eğilimleri	3,43	0,38	-0,043	0,355	-0,217	0,178	Z= 0,070 p=0,38
Mesleki öz yeterlik algıları	6,97	0,95	1,355	0,355	-0,864	0,178	Z=0,083 p= 0,43

Kolmogorow-Smirnov Testi, $p>0.05$

Tablo 2.2'de oyun severlik eğilimleri ölçeği ve mesleki öz yeterlik algıları ölçeğine ilişkin çarpıklık ve basıklık katsayıları incelendiğinde, her iki ölçek için de basıklık (Kurtosis) katsayısı değerlerinin ± 1.5 aralığının üzerinde olduğu ancak çarpıklık (Skewness) katsayısı değerlerinin ± 1.5 aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca her iki ölçek için de Kolmogorow-Smirnov testi sonuçları $p>0.05$ olduğu görülmektedir. Bu değer ölçek puanlarının normal dağılım sergilediğini göstermektedir. Ölçekte çarpıklık-basıklık ve Kolmogorow-Smirnov testi birlikte değerlendirildiğinde puan dağılımlarının normal (simetrik) dağılmadığı kabul edilmiştir. Verilerin normal bir dağılım göstermemesinden dolayı nonparametrik testler olan Mann-Whitney U ile Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. Ayrıca okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi için Spearman Rank korelasyon katsayısına bakılmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine yönelik elde edilen bulgular yer almaktadır.

3.1. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Oyun Severlik Eğilimlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi "Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ne düzeydedir?" şeklindedir. Bu alt probleme ilişkin bulgular ölçek alt boyutlarına göre sunulmuştur. Bulgular aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerinden yararlanılarak verilmiştir. Elde edilen bulgular Tablo 3'de yer almaktadır.

Tablo 3.

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri düzeyine ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri

Alt Boyutlar	N	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	$\bar{X}$	SS
Eğlence Arayışı	188	1,78	5,00	3,90	0,61
Baskılanmamışlık	188	1,40	4,20	2,77	0,51
Kendiliğindenlik	188	1,40	5,00	3,22	0,79
Oyun Severlik	188	2,37	4,37	3,42	0,38

Tablo 3 incelendiğinde okul öncesi öğretmeni adaylarının “Eğlence Arayışı” alt boyutundan aldıkları puanları ($\bar{X}=3,90$; $SS= 0,61$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının eğlence arayışlarının yüksek düzeyde olduğunu görülmektedir. “Baskılanmamışlık” alt boyutundan aldıkları puanlar ($\bar{X}=2,77$; $SS= 0,51$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının baskılanmamışlık düzeylerinin orta düzeyde olduğunu görülmektedir. “Kendiliğindenlik” alt boyutundan aldıkları puanlar ($\bar{X}=3,22$; $SS=0,79$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının kendiliğindenlik düzeylerinin orta düzeyde olduğu görülmektedir. “Oyun Severlik” boyutundan aldıkları puanlar ($\bar{X}=3,42$; $SS=0,38$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

3.2. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Oyun Severlik Eğilimlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” şeklindedir. Bu alt probleme ilişkin bulgular elde edilirken Mann- Whitney U Testi ve Kruskal-Wallis Testi’nden yararlanılmıştır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin cinsiyete göre karşılaştırılmasına ait sonuçlar Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Eğlence Arayışı	Kadın	146	100,05	14608,00	2255,0	0,09*
	Erkek	42	75,19	3158,00		
Baskılanmamışlık	Kadın	146	97,49	14234,00	2629,0	0,15
	Erkek	42	84,10	3532,00		
Kendiliğindenlik	Kadın	146	92,50	13504,50	2773,5	0,34
	Erkek	42	101,46	4261,50		
Oyun Severlik (Genel)	Kadın	146	99,05	14461,00	2402,0	0,03*
	Erkek	42	78,69	3305,00		

* $P<0,05$

Tablo 4 incelendiğinde, okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin cinsiyete göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan Mann Whitney-U testinin sonuçları görülmektedir. “Eğlence Arayışı” alt boyutunda kadın ve erkek okul öncesi öğretmen adaylarının ($U=2255,0$; $p=0,09$) değeri ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. “Baskılanmamışlık” alt boyutunda kadın ve erkek okul öncesi öğretmen adaylarının ($U=2629,0$; $p=0,15$) değeri ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Kendiliğindenlik” alt boyutunda kadın ve erkek okul öncesi öğretmen adaylarının ($U=2773,5$; $p=0,34$) değeri ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Oyun Severlik” eğilimleri boyutu genel puanlara göre kadın ve erkek okul

öncesi öğretmen adaylarının ($U=2402,0$; $p= 0,03$) değeri ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin sınıf düzeyine göre karşılaştırılmasına ait sonuçlar Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin sınıf düzeyine göre karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Sınıf Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Farkın Kaynağı
Eğlence Arayışı	1.Sınıf	55	4,1766	3	7,11	0,06	Fark yoktur.
	2.Sınıf	56	3,9880				
	3.Sınıf	39	3,9769				
	4.Sınıf	38	4,1661				
Baskılanmamışlık	1.Sınıf	55	2,9344	3	0,69	0,87	Fark yoktur.
	2.Sınıf	56	2,9266				
	3.Sınıf	39	2,9055				
	4.Sınıf	38	2,9104				
Kendiliğindenlik	1.Sınıf	55	3,3156	3	2,01	0,56	Fark yoktur.
	2.Sınıf	56	3,5724				
	3.Sınıf	39	3,5157				
	4.Sınıf	38	3,4510				
Oyun Severlik (Genel)	1.Sınıf	55	3,5575	3	2,75	0,43	Fark yoktur.
	2.Sınıf	56	3,5333				
	3.Sınıf	39	3,4869				
	4.Sınıf	38	3,5683				

* $P<0,05$

Tablo 5 incelendiğinde, okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin sınıf düzeyine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testinin sonuçları görülmektedir. “Eğlence Arayışı” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=7,11$; $Sd=3$; $P=0,06$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Baskılanmamışlık” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=0,69$; $Sd=3$; $P=0,87$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Kendiliğindenlik” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=2,01$; $Sd=3$; $P=0,56$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Oyun Severlik” eğilimi boyutundan aldıkları genel puanlar ($X^2=2,75$; $Sd=3$; $P=0,43$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin anne eğitim düzeyine göre karşılaştırılmasına ait sonuçlar Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin anne eğitim düzeyine göre karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Anne Eğitim Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Farkın Kaynağı
Eğlence Arayışı	İlkokul	124	94,34	3	4,314	0,22	Fark yoktur.
	Ortaokul	32	84,45				
	Lise	23	96,70				
	Üniversite	9	126,78				
Baskılanmamışlık	İlkokul	124	98,94	3	5,574	0,13	Fark yoktur.
	Ortaokul	32	74,34				
	Lise	23	99,96				
	Üniversite	9	91,00				
Kendiliğindenlik	İlkokul	124	92,14	3	1,652	0,64	Fark yoktur.
	Ortaokul	32	98,06				
	Lise	23	94,28				
	Üniversite	9	114,94				
Oyun severlik (Genel)	İlkokul	124	94,46	3	4,981	0,17	Fark yoktur.
	Ortaokul	32	83,88				
	Lise	23	95,78				
	Üniversite	9	129,56				

* P<0,05

Tablo 6 incelendiğinde, okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin anne eğitim düzeyine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testinin sonuçları görülmektedir. “Eğlence Arayışı” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=4,314$; $Sd=3$; $P=0,22$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde anne eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Baskılanmamışlık” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=5,574$; $Sd=3$; $P=0,13$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde anne eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Kendiliğindenlik” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=1,652$; $Sd=3$; $P=0,64$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde anne eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Oyun Severlik” eğilimi boyutundan aldıkları genel puanlar ($X^2=4,981$; $Sd=3$; $P=0,17$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde anne eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin baba eğitim düzeyine göre karşılaştırılmasına ait sonuçlar Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin baba eğitim düzeyine göre karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Baba Eğitim Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Farkın Kaynağı
Eğlence Arayışı	İlkokul	73	92,97	3	1,642	0,65	Fark yoktur.
	Ortaokul	38	101,57				
	Lise	45	87,70				
	Üniversite	32	99,16				
Baskılanmamışlık	İlkokul	73	94,26	3	0,320	0,95	Fark yoktur.
	Ortaokul	38	98,01				
	Lise	45	94,61				
	Üniversite	32	90,72				
Kendiliğindenlik	İlkokul	73	97,42	3	5,756	0,12	Fark yoktur.
	Ortaokul	38	94,42				
	Lise	45	79,71				
	Üniversite	32	108,72				
Oyun Severlik (Genel)	İlkokul	73	95,73	3	4,060	0,25	Fark yoktur.
	Ortaokul	38	98,71				
	Lise	45	81,46				
	Üniversite	32	105,03				

P<0,05

Tablo 7. incelendiğinde, okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin baba eğitim düzeyine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testinin sonuçları görülmektedir. “Eğlence Arayışı” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=1,162$; $Sd=3$; $P=0,65$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Baskılanmamışlık” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=0,320$; $Sd=3$; $P=0,95$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Kendiliğindenlik” alt boyutuna göre aldıkları puanlar ($X^2=5,756$; $Sd=3$; $P=0,12$) şeklindedir. Bu bulguya göre baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Oyun Severlik” eğilimi boyutundan aldıkları genel puanlar ($X^2=4,060$; $Sd=3$; $P=0,25$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

3.3. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz Yeterlik Algılarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algıları ne düzeydedir?” şeklindedir. Bu alt probleme ilişkin bulgular ölçek alt boyutlarına göre sunulmuştur. Bulgular aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerinden yararlanılarak verilmiştir. Elde edilen bulgular Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarına ilişkin ortalama ve standart sapma değerleri sonuçları

Alt Boyutlar	N	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	$\bar{X}$	SS
Öğrenci Katılımı	188	2,88	8,88	7,11	0,99
Öğretim Stratejileri	188	3,00	8,88	6,94	1,05
Sınıf Yönetimi	188	3,13	9,00	6,88	1,09
Öz Yeterlik (Genel)	188	3,04	8,79	6,97	0,95

Tablo 3.6. incelendiğinde okul öncesi öğretmeni adaylarının “Öğrenci Katılımı” alt boyutundan aldıkları puanlar ($\bar{X}=7,11$; $SS=0,99$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının öğrenci katılımı algılarının oldukça yeterli düzeyde olduğunu görülmektedir. “Öğretim Stratejileri” alt boyutundan aldıkları puanlar ($\bar{X}=6,94$; $SS=1,05$) şeklindedir. Bu bulguya göre öğretmen adaylarının öğretim stratejileri algılarının oldukça yeterli düzeyde olduğu görülmektedir. “Sınıf Yönetimi” alt boyutundan aldıkları puanlar ($\bar{X}=6,88$; $SS=1,09$) şeklindedir. Bu bulguya göre öğretmen adaylarının sınıf yönetimi algılarının oldukça yeterli düzeyde olduğu görülmektedir. “Öz Yeterlik” boyutundan aldıkları puanlar ($\bar{X}=6,97$; $SS=0,95$) şeklindedir. Bu bulguya göre öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarının oldukça yeterli düzeyde olduğu görülmektedir.

3.4. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz Yeterliklerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının cinsiyet, sınıf düzeyi, anne eğitim düzeyi baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” şeklindedir. Bu alt boyuta ilişkin bulgular elde edilirken Mann-Whitney Testi ve Kruskal-Wallis Testi’nden yararlanılmıştır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının cinsiyete göre karşılaştırılmasına ait sonuçlar Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının cinsiyete göre karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Öğrenci Katılımı	Kadın	146	92,67	13436,50	2851,5	0,53
	Erkek	42	98,61	4141,50		
Öğretim Stratejileri	Kadın	146	95,83	13991,00	2726,0	0,38
	Erkek	42	87,49	3587,00		
Sınıf Yönetimi	Kadın	146	92,09	13444,50	2713,5	0,25
	Erkek	42	102,89	4321,50		
Öz Yeterlik (Genel)	Kadın	146	93,08	13497,00	2912,0	0,84
	Erkek	42	94,98	3894,00		

* P<0,05

Tablo 9 incelendiğinde, okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının cinsiyete göre farklılaşma durumunu belirleme amacıyla yapılan Mann Whitney-U testinin sonuçları görülmektedir. “Öğrenci Katılımı” alt boyutunda kadın ve erkek okul öncesi öğretmen adaylarının (U=2851,5; p=0,53) değeri ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Öğretim Stratejileri” alt boyutunda kadın ve erkek okul öncesi öğretmen adaylarının (U=2726,0; p=0,38) değerleri ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Sınıf Yönetimi” alt boyutunda kadın ve erkek okul öncesi öğretmen adaylarının (U=2713,5; p=0,25) değerleri ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “Öz Yeterlik” algıları genel puanlara göre kadın ve erkek okul öncesi öğretmen adaylarının (U=2912,0; p=0,84) değerleri ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterliklerinin sınıf düzeyine göre karşılaştırılmasına ait sonuçlar Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının sınıf düzeyine göre karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Sınıf Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Farkın Kaynağı
Öğrenci Katılımı	1.Sınıf	55	7,6445	3	10,130	0,01	Fark vardır (1.ve 3.).
	2.Sınıf	56	7,3009				
	3.Sınıf	39	7,0804				
	4.Sınıf	38	7,4717				
Öğretim Stratejileri	1.Sınıf	55	7,4615	3	17,260	0,01	Fark vardır (3.ve 4.).
	2.Sınıf	56	7,1114				
	3.Sınıf	39	6,7804				
	4.Sınıf	38	7,5899				
Sınıf Yönetimi	1.Sınıf	55	7,5123	3	10,078	0,01	Fark vardır (3.ve 4.).
	2.Sınıf	56	7,1447				
	3.Sınıf	39	6,8599				
	4.Sınıf	38	7,1496				
Öz Yeterlik (Genel)	1.Sınıf	55	7,4988	3	13,670	0,03	Fark vardır. (1. ve 3.)
	2.Sınıf	56	7,1589				
	3.Sınıf	39	6,8796				
	4.Sınıf	38	7,3816				

* P<0,05

Tablo 10 incelendiğinde, okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterliklerinin sınıf düzeyine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testinin sonuçları görülmektedir. “Öğrenci Katılımı” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=10,130$; Sd=3; P=0,01) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. “Sınıf Yönetimi” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=10,078$; Sd=3; P=0,01) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. “Öğretim Stratejileri” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=17,260$; Sd=3; P=0,01) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. “Öz Yeterlik” boyutundan aldıkları genel puanlar

($X^2=13,670$; $Sd=3$; $P=0,03$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur.

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının anne eğitim düzeyine göre karşılaştırılmasına ait sonuçlar Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının anne eğitim düzeyine göre karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Anne Eğitim Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sd	X^2	P	Farkın Kaynağı
Öğrenci Katılımı	İlkokul	124	90,46	3	1,772	0,62	Fark yoktur.
	Ortaokul	32	100,97				
	Lise	23	97,74				
	Üniversite	9	108,00				
Öğretim Stratejileri	İlkokul	124	86,24	3	8,121	0,04	Fark vardır.
	Ortaokul	32	109,94				
	Lise	23	102,91				
	Üniversite	9	120,61				
Sınıf Yönetimi	İlkokul	124	89,34	3	3,829	0,28	Fark yoktur.
	Ortaokul	32	109,42				
	Lise	23	100,48				
	Üniversite	9	97,28				
Öz Yeterlik (Genel)	İlkokul	124	87,40	3	4,834	0,18	Fark yoktur.
	Ortaokul	32	107,47				
	Lise	23	100,39				
	Üniversite	9	108,89				

* $P<0,05$

Tablo 11 incelendiğinde, okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının anne eğitim düzeyine göre farklılaşma durumu belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testinin sonuçları görülmektedir. “*Öğrenci Katılımı*” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=1,772$; $Sd=3$; $P=0,62$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında anne eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “*Öğretim Stratejileri*” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=8,121$; $Sd=3$; $P=0,04$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında anne eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. “*Sınıf Yönetimi*” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=3,829$; $Sd=3$; $P=0,28$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında anne eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “*Öz Yeterlik*” boyutundan aldıkları genel puanlar ($X^2=4,834$; $Sd=3$; $P=0,18$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında anne eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının baba eğitim düzeyine göre karşılaştırılmasına ait sonuçlar Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının baba eğitim düzeyine göre karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Baba eğitim düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Farkın Kaynağı
Öğrenci Katılımı	İlkokul	73	87,44	3	1,776	0,62	Fark yoktur.
	Ortaokul	38	99,57				
	Lise	45	97,98				
	Üniversite	32	96,55				
Öğretim Stratejileri	İlkokul	73	81,18	3	9,063	0,02	Fark vardır.
	Ortaokul	38	109,62				
	Lise	45	104,44				
	Üniversite	32	90,33				
Sınıf Yönetimi	İlkokul	73	81,45	3	9,304	0,04	Fark vardır.
	Ortaokul	38	107,18				
	Lise	45	105,98				
	Üniversite	32	93,08				
Öz Yeterlik (Genel)	İlkokul	73	81,20	3	7,533	0,06	Fark yoktur.
	Ortaokul	38	106,79				
	Lise	45	103,22				
	Üniversite	32	92,03				

*P<0,05

Tablo 12 incelendiğinde okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının baba eğitim düzeyine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testinin sonuçları görülmektedir. “*Sınıf Yönetimi*” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=1,776$; $Sd=3$; $P=0,62$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. “*Öğretim Stratejileri*” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=9,063$; $Sd=3$; $P=0,02$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. “*Sınıf Yönetimi*” alt boyutundan aldıkları puanlar ($X^2=9,304$; $Sd=3$; $P=0,04$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. “*Öz Yeterlik*” boyutundan aldıkları genel puanlar ($X^2=7,533$; $Sd=3$; $P=0,06$) şeklindedir. Bu bulguya göre okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarında baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

3.5. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Oyun Severlik Eğilimleri İle Mesleki Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkiye İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” şeklindedir. Bu alt boyuta ilişkin bulgular elde edilirken Spearman Rank korelasyon katsayısına bakılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo13’de sunulmuştur.

Tablo 13

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algılarının arasındaki ilişki değerleri

Alt Boyutlar		Öğrenci Katılımı	Öğretim Stratejileri	Sınıf Yönetimi	Öz	Yeterlik
Eğlence Arayışı	r	0,279**	0,233**	0,156**		0,234**
Baskılanmamışlık	r	0,012	-0,097	-0,027		-0,024
Kendiliğindenlik	r	-0,006	0,081	0,015		0,021
Oyun Severlik	r	0,203**	0,180**	0,107		0,171**

P<0,05**

Tablo 13 incelendiğinde okul öncesi öğretmen adaylarının “*Eğlence Arayışı*” alt boyutu ile “*Öğrenci Katılımı*” değeri ($r=0,279$), “*Öğretim Stratejileri*” değeri ($r=0,233$), “*Sınıf Yönetimi*” değeri ($r=0,156$) ve “*Öz Yeterlik*” genel puan değeri ($r=0,234$) arasındaki ilişki pozitif yönde olup anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Okul öncesi öğretmen adaylarının “*Baskılanmamışlık*” alt boyutu ile “*Öğrenci Katılımı*” değeri ($r=0,012$)

arasındaki ilişki pozitif yönde olup, “*Öğretim Stratejileri*” değeri ($r=-0,097$), “*Sınıf Yönetimi*” değeri ($r=-0,027$) ve “*Öz Yeterlik*” genel puan değeri ($r=-0,024$) arasındaki ilişki negatif yönde olup anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Okul öncesi öğretmen adaylarının “*Kendiliğindenlik*” alt boyutu ile “*Öğrenci Katılımı*” değeri ($r=-0,006$) arasındaki ilişki negatif yönde olup, “*Öğretim Stratejileri*” değeri ($r=0,081$), “*Sınıf Yönetimi*” değeri ($r=0,015$) ve “*Öz Yeterlik*” genel puan değeri ($r=0,021$) arasındaki ilişki pozitif yönde olup aralarında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Okul öncesi öğretmen adaylarının “*Oyun Severlik*” boyutu ile “*Öğrenci Katılımı*” değeri ($r=0,203$), “*Öğretim Stratejileri*” değeri ($r=0,180$) ve “*Öz Yeterlik*” genel puan değeri ($r=0,171$) arasındaki ilişki pozitif yönde olup anlamlı bir ilişki tespit edilmiş, “*Sınıf Yönetimi*” değeri ($r=0,107$) arasındaki ilişki pozitif yönde olup anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

4. Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmadan elde edilen sonuçlar şunlardır; Araştırmanın birinci alt problemi, “Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ne düzeydedir?” şeklindedir. Buna ilişkin araştırma sonuçları şu şekildedir:

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri alt boyutlarından olan eğlence arayışının ve oyun severlik eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu ancak baskılanmamışlık ve kendiliğindenlik düzeylerinin orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir başka ifadeyle okul öncesi öğretmen adaylarının kendilerini oyun sever olarak hissettikleri söylenebilir. Literatürde bu sonuçları destekleyen araştırmaların yapıldığı görülmektedir. Zembat ve Yılmaz (2020) araştırmalarında, okul öncesi dönem çocuklarının oyun severlik eğilimleri ile okul öncesi öğretmenlerinin oyun severlik eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Canaslan (2018) araştırmasında, okul öncesi öğretmenlerinin oyun severlik eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Synodi vd. (2015) araştırmalarında Litvanya ve Yunanistan’da görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin oyun severlik eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Pinchover (2017) araştırmasında, okul öncesi öğretmenleri ile okul öncesi dönem çocuklarının oyun severlik eğilimleri arasındaki pozitif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yapılan araştırmaların sonuçlarıyla bu araştırmadan elde edilen sonuç paralellik göstermektedir. Bu sonuçtan yola çıkarak okul öncesi öğretmen adaylarında oyun severlik eğilimlerinin yüksek olmasında öğretmen adaylarının oyunu sevmeleri, oyuna ilgi duymaları, çocuklarla birlikte oyun oynamanın kendilerini mutlu edeceği düşüncesinin etkili olduğu söylenebilir.

Araştırmanın ikinci alt problemi “Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” şeklindedir. Buna ilişkin araştırma sonuçları aşağıda yer almaktadır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri cinsiyete göre karşılaştırıldığında, eğlence arayışı alt boyutunda kadın ve erkek okul öncesi öğretmen adaylarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu, baskılanmamışlık ve kendiliğindenlik alt boyutlarında anlamlı bir farklılaşma bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinde ise kadın ve erkek öğretmen adaylarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Zembat ve Yılmaz (2020), okul öncesi dönem çocuklarının oyun severlik eğilimlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığını tespit etmiştir. Benzer araştırma sonucuna Macun ve Güvendi (2019) da ulaşmıştır. Araştırmalarında okul öncesi dönem çocuklarının oyun severlik eğilimlerinde cinsiyete göre farklılaşma olmadığını bulgulamıştır. Barnett (2018) ise okul öncesi dönem erkek çocuklarının kız çocuklarına göre oyun severlik eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yapılan araştırmaların sonucu ile bu araştırmadan elde edilen sonuç farklılık göstermektedir. Bu farklılığın ortaya çıkmasında, araştırmanın yapıldığı gruptaki kadın ve erkek okul öncesi öğretmen adaylarının sayılarındaki eşitsizliğin olması veya araştırmaya katılan tüm okul öncesi öğretmen adaylarının kendilerini oyun sever olarak hissetmeleri sebep olarak düşünülebilir.

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri sınıf düzeyine göre karşılaştırıldığında, tüm alt boyutlarda (eğlence arayışı, baskılanmamışlık ve kendiliğindenlik) anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuç ışığında okul öncesi öğretmenliği bölümünde öğrenim gören tüm öğretmen adayları kendilerini oyun sever olarak hissettiği söylemek mümkündür. Oyun severlik eğilimleri anne eğitim düzeylerine göre karşılaştırıldığında, tüm alt boyutlarda (eğlence arayışı, baskılanmamışlık ve kendiliğindenlik) anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmen

adaylarının anne eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Macun ve Güvendi (2019) okul öncesi dönem çocuklarının oyun severlik eğilimlerinin anne eğitim düzeyinde anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı sonucuna ulaşmıştır. Yapılan araştırma sonucu bu araştırmadan elde edilen sonuç ile paralellik göstermektedir. Oyun severlik eğilimleri baba eğitim düzeylerine göre karşılaştırıldığında, tüm alt boyutlarda (eğlence arayışı, baskılanmamışlık ve kendiliğindenlik) anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmen adaylarının baba eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Macun ve Güvendi (2019) okul öncesi dönem çocuklarının oyun severlik eğilimlerinin baba eğitim düzeyinde anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı sonucuna ulaşmıştır. Yapılan araştırma sonucu bu araştırmadan elde edilen sonuç ile paralellik göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algıları ne düzeydedir?” şeklindedir. Buna ilişkin sonuçlar aşağıda yer almaktadır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının tüm alt boyutları (öğrenci katılımı, öğretim stratejileri ve sınıf yönetimi) ve mesleki öz yeterlik algıları oldukça yeterli düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir başka ifadeyle öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algıları bakımından kendilerini oldukça yeterli hissettikleri söylenebilir. Bahar ve Kağan (2018) beş faktör kişilik özelliklerinden duygusal dengesizlik, deneyime açıklık ve sorumluluk değişkenleri ile öğrenci katılımı alt boyutu arasındaki ilişkiye göre öz yeterlik algılarını pozitif yönde etkilediği; dışa dönüklük, deneyime açıklık ve sorumluluk değişkenleri ile öğretim stratejileri ve sınıf yönetimi alt boyutu arasındaki ilişkiyi pozitif yönde etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Metin ve Aydoğan (2018) araştırmasında, okul öncesi öğretmenlerinin özel alan yeterlikleri ile öz yeterlikleri arasında negatif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Şenol ve Ergün (2015) araştırmalarında okul öncesi öğretmenlerinin, okul öncesi öğretmen adaylarının öz yeterliklerinden daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yoldaş vd. (2016) araştırmalarında, öğretmen ve öğretmen adaylarının öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu sonucuna ulaşmıştır. Eker (2014) araştırmasında, sınıf öğretmenlerinin genel öz yeterlik algılarını yeterli düzeyde, öğrenci katılımı alt boyutunda orta düzeyde yeterli, öğretim stratejileri ve sınıf yönetimi alt boyutunda ise yeterli düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yapılan araştırmaların sonucu ile bu araştırmadan elde edilen sonuç farklılık göstermektedir. Bu farklılığın ortaya çıkmasında, araştırmanın yapıldığı bölge, zaman, değişen çevre koşulları, öğrenim görülen fakültenin veya derslerin durumu gibi faktörlerin olması düşünülebilir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algılarının cinsiyet, sınıf düzeyi, anne eğitim düzeyi baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” şeklindedir. Buna göre araştırmanın sonuçları aşağıda yer almaktadır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlikleri cinsiyete göre karşılaştırıldığında, mesleki öz yeterliğin tüm alt boyutlarında (öğrenci katılımı, sınıf yönetimi ve öğretim stratejileri) ve mesleki öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılaşma bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Benzer bir sonuç da Ata ve Şahin(2020) tarafından yapılan araştırmada çıkmıştır. Araştırmalarında, cinsiyet değişkeninin mesleki öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Çelik (2017) öğretmen adaylarının drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı sonucu yapılan bu bulguyu desteklemektedir. Yapılan araştırmaların sonucu ile bu araştırmadan elde edilen sonuç paralellik göstermektedir. Cinsiyete göre farklılaşma olmayışında araştırmaya katılan tüm okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik algıları bakımından kendilerini yeterli hissetmeleri sebep olarak düşünülebilir. Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlikleri sınıf düzeyine göre karşılaştırıldığında, mesleki öz yeterliğin tüm alt boyutlarında (öğrenci katılımı, sınıf yönetimi ve öğretim stratejileri) ve mesleki öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer bir sonuç da Çelik (2017) tarafından yapılan araştırmada çıkmıştır. Araştırmasında 2. sınıf öğrencilerinin mesleki öz yeterlik düzeyinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Şenol ve Ergün (2015) araştırmasında, okul öncesi öğretmen adaylarının öz yeterlik düzeylerinin sınıf düzeyine göre farklılaştığı sonucu ile yapılan çalışmayı desteklemektedir. Sınıf düzeyine göre farklılaşmasında, bir üst öğrenime geçtikçe deneyim kazanılması, öğretmen adaylarının kendilerini öğretmen gibi hissetmesi ve kendilerini motive etmeleri sebep olarak düşünülebilir.

Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlikleri anne eğitim düzeyine göre karşılaştırıldığında, mesleki öz yeterliğin öğretim stratejileri alt boyutunda anlamlı bir farklılaşma olduğu, diğer alt boyutlarda (sınıf yönetimi ve öğrenci katılımı) ve mesleki öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlikleri baba eğitim düzeyine göre

karşılaştırıldığında, sınıf yönetimi ile öğretim stratejileri alt boyutunda anlamlı bir farklılaşma olduğu, öğrenci katılımı alt boyutu ile mesleki öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın beşinci alt problemi “Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” şeklindedir. Buna göre araştırma sonuçları aşağıda yer almaktadır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimi alt boyutu olan eğlence arayışı ile mesleki öz yeterlik alt boyutu olan öğrenci katılımı, sınıf yönetimi ve öğretim stratejileri ile mesleki öz yeterlik boyutu arasındaki ilişki pozitif yönde olup, aralarında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer bir ifadeyle eğlence arayışı yükselmesi, okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki öz yeterlik düzeylerinin de yükselmesini sağladığını ve çalışmanın bulgusuna göre eğlence arayışının mesleki öz yeterlik üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu söylemek mümkündür.

Oyun severlik alt boyutu olan baskılanmamışlık ile mesleki öz yeterlik alt boyutu olan öğrenci katılımı arasındaki ilişki pozitif yönde olup, öğretim stratejileri ile sınıf yönetimi ve mesleki öz yeterlik boyutu arasındaki ilişki negatif yönde olup anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer bir ifadeyle baskılanmamışlık düzeyi yüksek olan okul öncesi öğretmen adaylarının öğrenci katılımı düzeyleri de yüksek olduğunu fakat birbirlerinden etkilenmediğini söylemek mümkündür. Oyun severlik alt boyutu olan kendiliğindenlik ile mesleki öz yeterlik alt boyutu olan öğrenci katılımı arasındaki ilişki negatif yönde olup, mesleki öz yeterlik alt boyutu olan sınıf yönetimi ile öğretim stratejileri ve mesleki öz yeterlik boyutu arasındaki ilişki pozitif yönde olup aralarında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer bir ifadeyle kendiliğindenlik düzeyi yüksek olan okul öncesi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi, öğretim stratejileri ve mesleki öz yeterlik düzeyleri de yüksek olduğunu fakat birbirlerinden etkilenmediğini söylemek mümkündür. Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlikleri ile mesleki öz yeterlik alt boyutu olan sınıf yönetimi arasındaki ilişki pozitif yönde olup anlamlı bir ilişki olmadığı, mesleki öz yeterlik alt boyutu olan öğrenci katılımı ile öğretim stratejileri ve mesleki öz yeterlik boyutu ile aralarındaki ilişki pozitif yönde olup anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer bir ifadeyle oyun severlik eğilimleri yüksek olan okul öncesi öğretmen adaylarının öğrenci katılımı, öğretim stratejileri ve mesleki öz yeterlik düzeylerinin de yüksek olduğunu ve birbirleri üzerinde etkisi olduğunu söylemek mümkündür. Peker (2019)’in çalışması, bu araştırma sonucu ile benzer niteliktedir. Peker (2019) araştırmasında, okul öncesi dönem çocuklarının oyun severlik eğilimleri ile motivasyonları arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yapılan araştırma sonucunda okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin yükselmesi, mesleki öz yeterlik algılarının da yükselmesini sağlamakta ve pozitif yönde etkilemektedir.

5. Öneriler

Araştırma sonucuna göre okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu görülmekle birlikte bazı özellikler açısından geliştirilmesi gerektiği görülmüştür. Bundan dolayı okul öncesi öğretmen adaylarının;

- Okul öncesi öğretmen adaylarının oyun severlik eğilimlerinin geliştirilmesine ilişkin olarak çeşitli araştırmalar yapılabilir.
- “Baskılanmamışlık” özelliğinin geliştirilmesine ilişkin olarak özerkliği geliştirici ve bireylerin kendi kendini motive etmesine yönelik faaliyetler, sosyal aktiviteler düzenlenebilir ve lisans eğitim programına seçmeli dersler eklenebilir.
- “Kendiliğindenlik” özelliğinin geliştirilmesine yönelik bireylerin daha esnek ve kendiliğinden oluşan durumlara ayak uydurabilmeye yönelik konferanslar, çalıştaylar düzenlenebilir ve lisans eğitim programına seçmeli dersler eklenebilir.
- Cinsiyete göre oyun severlik eğilimlerinin farklılık göstermesine sebep olan nedenler araştırılarak geliştirilmesine yönelik önlemler alınabilir.
- Mesleki öz yeterliklerinin geliştirilmesine yönelik lisans eğitim programına “Öğrenci Katılımı”, “Sınıf Yönetimi” ve “Öğretim Stratejileri” becerisini geliştirici seçmeli dersler ve konular eklenebilir.
- “Eğlence Arayışları” ile “Öğrenci Katılım” ve “Sınıf Yönetimi” becerilerinin birbirlerini pozitif yönde etkilemesinin nedenleri araştırılarak gerekli önlemler alınabilir.

- “Baskılanmamışlık” ile “Öğretim Stratejileri” ve “Sınıf Yönetimi” becerisinin birbirlerini negatif yönde etkilemesinin nedenleri araştırılarak lisans eğitim programında gerekli değişiklikler yapılabilir.
- “Kendiliğindenlik” ile “Öğrenci Katılımı” becerisinin birbirlerini negatif yönde etkilemesinin nedenleri araştırılarak fakültelerde buna yönelik sosyal faaliyetler, konferanslar düzenlenebilir, lisans eğitim programında gerekli değişiklikler yapılabilir.
- Oyun severlik eğilimleri ile mesleki öz yeterlik düzeyleri arasındaki farklılığın nedenleri araştırılarak buna yönelik lisans eğitim programında seçmeli dersler eklenebilir, çalıştaylar, sosyal aktiviteler düzenlenebilir.

KAYNAKÇA

- Ajzen, I. (2002); “Perceived Behavioral Control, Self-Efficacy, Locus of Control, and the Theory of Planned Behavior,” *Journal of Applied Social Psychology*, 4(32), 665-683.
- Ata, E. B. ve Şahin, Ç. (2020); “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Karakter Eğitimi Yetkinlik İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi,” *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 590-603.
- Ateş, G. (2016); “Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretmen Adayları ve Antalya’da Görev Yapan Öğretmenlerin Öz Yeterlik Algılarının Karşılaştırılması,” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Bahar, H. H. ve Mücahit K. (2018); “Öğretmen Adaylarında Öz Yeterlik Algılarının Yordayıcısı Olarak Beş Faktör Kişilik Özellikleri,” *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(20), 676-686.
- Balcı, A. (2010); *Sosyal Bilimlerde Araştırma. Yöntem, Teknik ve İlkeler*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Bandura, A. (1986); *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. Prentice Hall, New Jersey.
- Barnett, L. A. (2018); “The Education of Playful Boys: Class Clowns in the Classroom,” *Frontiers in Psychology*, 9, 1-18.
- Bateson, P. ve Paul M. (2013); *Play, Playfulness, Creativity and Innovation*, Cambridge University Press, United Kingdom.
- Can, A. (2016); *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Canaslan, B. (2018); “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Oyun Severlik Özellikleri Ve Oyun Severlik İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi,” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çapa, Y., Çakıroğlu, J. ve Sarıkaya, H. (2005); “Öğretmen Özyeterlik Ölçeği Türkçe Uyarlamasının Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması,” *Eğitim ve Bilim*, 30(137), 74-81.
- Çelik, M. (2017); “Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterliklerinin İncelenmesi,” *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 4, 124-134.
- Demirtaş H., Cömert, M. ve Öner, N. (2011); “Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnançları ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları,” *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-111.
- Eker, C. (2014); “Sınıf Öğretmenlerinin Öz-Yeterlilik İnanç Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma,” *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7, 162-178.
- Gibson, S. ve Myron H. D. (1984); “Teacher Efficacy: A Construct Validation,” *Journal of Educational Psychology*, 76, 569-582.
- Guskey, T. R. ve Perry D. P. (1994); “Teacher Efficacy: A Study of Construct Dimensions,” *American Educational Research Journal*, 31(3), 627-643.
- Kaçar, T. (2016); “İlköğretim Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları,” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Macun, B. ve Güvendi, Ö. F. (2019); “Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Oynama Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi,” *Ekev Akademi Dergisi*, 78, 79-98.
- Şermin, M. ve Aydoğan, Y. (2018); “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Özel Alan Yeterlik ve Öz yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi,” *Milli Eğitim*, 48(224), 33-57.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2013); *Okul Öncesi Eğitimi Programı*, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2015); *Okul Öncesi Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri*, https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_11/06160307_5-YYretmen_Yeterlikleri_KitabY_okul_Yncesi_YYretmeni_Yzel_alan_yeterlikleri_ilkYYretim_parYa_8.pdf (Erişim Tarihi: 12.11.2019).

- Pajares, F., Margaret J. J. ve Ellen L. U. (2007); "Sources Of Writing Self Efficacy Beliefs Of Elementary, Middle, And High School Students," *Research in the Teaching of English*, 42, 104-120.
- Peker, Ş. S. (2019); "Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Oyun Oynama Eğilimleri İle Motivasyonları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi," Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Pinchover, S. (2017); "The Relation Between Teacher's and Children's Playfulness: A Pilot Study," *Frontiers in Psychology*, 8, 1-8.
- Shen, S. X., Garry C. ve Zinn, H. (2014); "Playfulness in Adulthood as a Personality Trait," *Journal of Leisure Research*, 46(1), 58-83.
- Synodi, E., Michalis ., Raimonda S., Asta K. ve Dalia R. (2015); "Teachers' Approach to Playfulness in the Process of Education/Learning in Lithuania and Greece," *De Gruyter Open*, 7(1), 15-19.
- Şenol, F. B. ve Ergün, M. (2015); "Okul Öncesi Öğretmen Adayları İle Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz-yeterlik İnançlarının Karşılaştırılması," *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 8, 297-315.
- Tschannen-Moran, M. ve Woolfolk-Hoy, A. (1998); "Teacher Efficacy: Its Meaning And Measure," *Review of Educational Research*, 68, 202 - 248.
- Tschannen-Moran, M. ve Wnolfolk-Hoy, A. (2001); "Teacher Efficacy: Capturing an Elusive Construct," *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 783-805.
- Tschannen-Moran, M. ve Woolfolk-Hoy, A. (2007); "The Differential Antecedents of Self-Efficacy Beliefs of Novice and Experienced Teachers," *Teacher and Teaching Education*, 23, 944-956.
- Yoldaş, C., Gamze, Y. ve Küçüköğlü, E., N. (2016); "Okul Öncesi Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnançlarının Karşılaştırılması," *Sosyal Bilimler Dergisi*, 48, 90-102.
- Yurt, Ö., Keleş, S. ve Koğar, H. (2016); "Yetişkin Eğlence Eğilimi Özeliği Ölçeği Türkçe Formunun Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi," *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 650- 661.
- Yüksek Öğretim Kurumu (2018); *Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı*, https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Okul_Oncesi_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf (Erişim Tarihi: 30.11.2019).
- Zembat, R. ve Yılmaz, H. (2020); "Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Oynama Eğilimlerinin Öğretmenlerinin Eğlence Eğilimleri ve Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi," *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2). 431-446.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı:

Araştırmacılar eşit oranda katkı sağlamıştır.